

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ (МОЗ України)

вул. М.Грушевського, 7, м.Київ, 01601, тел. (044) 253-61-94, E-mail: moz@moz.gov.ua,
web:<http://www.moz.gov.ua>, код ЄДРПОУ 00012925

№ _____

На № _____ від _____

**Державна регуляторна служба
України**

Міністерство охорони здоров'я України на заміну листа від 14.08.2019 № 03.1-17/38391/2-19 надсилає на погодження доопрацьований проект наказу Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження Порядку застосування методів психологічної і психотерапевтичної допомоги» та аналіз регуляторного впливу до нього.

Додаток: на _____ арк.

Заступник Міністра

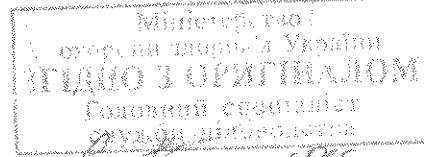
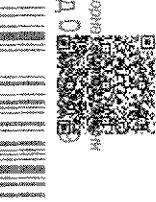
Олександр ЛІНЧЕВСЬКИЙ

0.31

Шум С.С. (097) 287-01-64
Поліщук 253-98-82

Міністерство охорони здоров'я України
03.1-17/39327/2-19 від 23.08.2019
Лінчевський Олександр Володимирович

Міністерство охорони здоров'я України
03.1-17/39327/2-19 від 23.08.2019

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

НАКАЗ

Київ

№ _____

Про затвердження Порядку застосування методів психологічної і психотерапевтичної допомоги

Відповідно до частини третьої статті 32 Основ законодавства України про охорону здоров'я, пункту 114 Пріоритетних завдань та заходів Річної національної програми під егідою Комісії Україна – НАТО на 2019 рік, наведених у додатку 1 до Річної національної програми під егідою Комісії Україна – НАТО на 2019 рік, затвердженої Указом Президента України від 10 квітня 2019 року № 117/2019, абзацу вісімдесят дев'ятого підпункту 8 пункту 4 Положення про Міністерство охорони здоров'я України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 2015 року № 267, з метою врегулювання надання психологічної допомоги населенню

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Порядок застосування методів психологічної і психотерапевтичної допомоги, що додається.
2. Міністру охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, керівникам структурних підрозділів з питань охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій забезпечити виконання цього наказу.
3. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністерства охорони здоров'я України від 15 квітня 2008 року № 199 «Про затвердження Порядку застосування методів психологічного і психотерапевтичного впливу», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 03 липня 2008 року за № 577/15268.

4. Директорату медичних послуг (Сухорукова О.С.) забезпечити подання цього наказу у встановленому законодавством порядку на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.
5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Лінчевського О.В.
6. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

В.о. Міністра

У. СУПРУН

ПОРЯДОК

застосування методів психологічної і психотерапевтичної допомоги

1. Цей Порядок визначає завдання, конкретизує зміст і встановлює вимоги до організації та забезпечення застосування методів психологічної і психотерапевтичної допомоги.

2. У цьому Порядку терміни вживаються у таких значеннях:

психотерапевтична допомога (психотерапія) – цілісне, свідоме та планомірне лікування психічних та поведінкових розладів за допомогою наукових психотерапевтичних методів (методів психотерапії) через взаємодію між однією або більше особами, які потребують лікування, та одним або більше фахівцем (у тому числі із застосуванням засобів дистанційного спілкування, якщо особиста взаємодія не є доступною);

психологічна допомога – цілісна, свідома та планомірна допомога особі у формі психологічного консультування, психологічних втручань низької інтенсивності, першої психологічної допомоги або кризового психологічного консультування;

психологічне консультування - допомога при складних життєвих обставинах, психосоціальних, емоційних, поведінкових та інших складношах, які не відповідають діагностичним критеріям психічних розладів, а також можуть бути супутніми при психічних розладах, за допомогою методів та технік психологічного консультування, через взаємодію між однією або більше особами, які потребують допомоги, та одним або більше фахівцем (у тому числі із застосуванням засобів дистанційного спілкування або мобільних додатків);

психологічні втручання низької інтенсивності – спрощені структуровані форми психологічного консультування, які є доказово ефективні для покращення окремих аспектів психічного здоров'я та психосоціального благополуччя особи незалежно від рівня тяжкості її проблем;

перша психологічна допомога – система короткотривалих невідкладних заходів, спрямованих на регуляцію актуального психологічного, психофізіологічного стану і негативних емоційних переживань людини чи групи людей, що постраждали внаслідок екстремальної чи надзвичайної події;

кризове психологічне консультування – застосування методів психологічного консультування з метою допомоги особі подолати кризову ситуацію та зменшити її страждання, ймовірність спричинення шкоди собі або іншим особам;

надавач психологічної допомоги – особа з повною вищою освітою зі спеціальностей: «Психологія», «Соціальна робота», «Соціальна педагогіка», «Освіта/Педагогіка», «Медицина», «Медсестринство», «Медична психологія», «Фізична терапія, ерготерапія», яка пройшла додаткове навчання психологічній допомозі у вигляді неформальної освіти (відповідно до вимог, визначених законодавством);

надавач психотерапевтичної допомоги - особа з повною вищою освітою зі спеціальностей «Психологія», «Соціальна робота», «Соціальна педагогіка», «Освіта/Педагогіка», «Медицина», «Медсестринство», «Медична психологія», «Фізична терапія, ерготерапія», яка пройшла додаткове навчання конкретному методу психотерапії згідно зі стандартами та за освітніми програмами відповідних міжнародних фахових спільнот та організацій, які мають відповідні освітні стандарти та стандарти акредитації фахівців для використання методів психотерапевтичної допомоги, наведених у додатку до цього Порядку, або за програмами, акредитованими цими організаціями, що підтверджується сертифікатом відповідної організації та/або наявністю фахівця у її реєстрі (або сертифікатом та/або наявністю у реєстрі української організації, акредитованої міжнародною організацією);

реєстр надавачів психотерапевтичної допомоги (далі – Реєстр) – електронна база даних, що ведеться з метою створення інформаційного фонду про осіб, які надають психотерапевтичну допомогу.

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених в Основах законодавства України про охорону здоров'я та інших нормативно-правових актах у сфері охорони здоров'я.

3. Головним завданням надавача психологічної та психотерапевтичної допомоги є забезпечення населення комплексними та інтегрованими послугами зі всебічної, безперервної і орієнтованої на особу допомоги, спрямованої на задоволення потреб населення у відновленні та збереженні психічного здоров'я, попередження розвитку психічних та поведінкових розладів, зменшення потреби у госпіталізації та покращення якості життя.

4. Організація та надання послуг з психологічної та психотерапевтичної допомоги ґрунтуються на принципах:

доступності, що передбачає мінімальну втрату часу для її отримання;

безпечності, що полягає у наданні послуг у спосіб, що мінімізує ризики завдання шкоди особі, у тому числі тієї, якій можна запобігти, а також зменшує можливість фахових помилок;

результативності, що проявляється у досягненні найкращих результатів через надання послуг на основі наукових знань та принципів доказової медицини;

своєчасності, що передбачає отримання допомоги відповідно до встановлених термінів, передбачених новими клінічними протоколами медичної допомоги;

економічної ефективності, що досягається шляхом надання послуг з психологічної та психотерапевтичної допомоги таким чином, щоб максимізувати використання ресурсів та уникнути неефективних витрат;

недискримінації, що полягає у наданні послуг з психологічної та психотерапевтичної допомоги, якість якої не відрізняється залежно від сексуальної орієнтації, гендерної ідентичності, раси, кольору шкіри, національності, місця проживання, майнового стану, соціального статусу, стану здоров'я, політичних, релігійних чи інших переконань, за мовними або іншими ознаками;

орієнтованості на людину, що передбачає надання послуг з психологічної та психотерапевтичної допомоги у спосіб, що враховує індивідуальні потреби осіб, яким ці послуги надаються, в тому числі з урахуванням права пацієнта на вільний вибір фахівця.

5. Цілями психотерапевтичної допомоги є:

оцінка стану психічного здоров'я особи, психічних та поведінкових розладів;

лікування психічних та поведінкових розладів та їх профілактика;

сприяння адаптації, реадаптації та реабілітації осіб, які мали/мають психічні чи поведінкові розлади.

6. Цілями психологічної допомоги є:

допомога особі, яка (незалежно від того, чи має вона психічний чи поведінковий розлад) перебуває у складних життєвих обставинах, має психосоціальні, емоційні, поведінкові та інші складнощі;

сприяння адаптації, реадаптації та реабілітації осіб, які мали/мають психічні чи поведінкові розлади (включно з оцінкою психологічного стану особи);

допомога особі у кризовому стані або після пережитих нею надзвичайних ситуацій та катастроф;

сприяння самопізнанню та самоусвідомленню особи, розвиток соціально-психологічних компетентностей.

7. Психотерапевтична допомога надається у вигляді застосування методів психотерапії, психологічних втручань низької інтенсивності, включених до нових клінічних протоколів медичної допомоги, відповідно до яких здійснюється лікування особи, згідно з Методикою розробки та впровадження медичних стандартів медичної допомоги на засадах доказової медицини, затвердженої наказом Міністерства охорони здоров'я України від 28 вересня 2012 року № 751, зареєстрованої в

Міністерстві юстиції України 29 листопада 2012 року за № 2001/22313 (із змінами),
(далі – новий клінічний протокол медичної допомоги).

8. Психологічна допомога повинна:

покращувати психічне здоров'я особи, робити внесок у залучення особи до самодопомоги, сприяти залученню особи до соціальних спільнот та покращувати якість життя осіб, щодо яких застосовуються;

бути безпечною для особи та її оточення, не порушувати права людини та надаватися з повагою до її гідності.

9. Обсяг надання психотерапевтичної допомоги (кількість годин, частота, спектр психічних розладів, до яких застосовуються методи, форма допомоги) визначається відповідними новими клінічними протоколами медичної допомоги та потребами особи, до якої вони застосовуються.

10. Надавати першу психологічну допомогу можуть особи, які пройшли неформальне навчання першій психологічній допомозі за стандартами Всесвітньої організації охорони здоров'я без вимог до їх освітнього рівня.

11. Надавати психотерапевтичну допомогу можуть лише особи, які відповідають визначенню надавача психотерапевтичної допомоги зазначеному в пункті 2 цього Порядку та внесені до Реєстру.

Особи, які на момент затвердження цього Порядку мають вищу освіту за спеціальностями «Психологія», «Медична психологія», «Медицина», і не відповідають вимогам до надавача психотерапевтичної допомоги, можуть бути внесені до Реєстру і надавати допомогу за умови надання протягом п'яти років, від моменту набрання чинності цього Порядку, документів передбачених абзацами чотири та п'ять пункту 14 цього Порядку.

У разі не подання протягом п'яти років до Державної установи «Центр психічного здоров'я і моніторингу наркотиків та алкоголю Міністерства охорони здоров'я України» документів передбачених абзацами чотири та п'ять пункту 14 цього Порядку, особи, які на момент затвердження цього Порядку мали вищу освіту за спеціальностями «Психологія», «Медична психологія», «Медицина», і не відповідали вимогам до надавача психотерапевтичної допомоги, із Реєстру вилучаються.

12. До Реєстру включають надавачів психотерапевтичної допомоги на підставі заяви. Зазначені заяви подають до Державної установи «Центр психічного здоров'я і моніторингу наркотиків та алкоголю Міністерства охорони здоров'я України».

13. Достовірність відомостей, що надаються для включення до Реєстру, забезпечують особи, які подають цю інформацію.

Відомості, передбачені абзацами чотири та п'ять пункту 14 цього Порядку, підтверджуються копіями зазначених документів.

14. До Реєстру вносяться такі відомості:

прізвище, ім'я, по батькові надавача психотерапевтичної допомоги;
спеціальність, за якою була отримана повна вища освіта;

конкретний метод психотерапевтичної допомоги, яким володіє надавач; міжнародна фахова спільнота та (або) організація, яка акредитувала освітній стандарт та (або) метод згідно з додатком до цього Порядку.

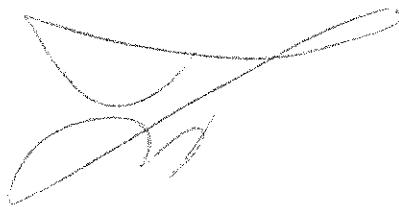
15. Технічне забезпечення ведення Реєстру в електронному вигляді здійснює Державна установа «Центр психічного здоров'я і моніторингу наркотиків та алкоголю Міністерства охорони здоров'я України». Доступ до Реєстру здійснюється через веб-сайт Державної установи «Центр психічного здоров'я і моніторингу наркотиків та алкоголю Міністерства охорони здоров'я України» в мережі Інтернет.

16. За необхідності внесення змін до Реєстру надавач психотерапевтичної допомоги подає до Державної установи «Центр психічного здоров'я і моніторингу наркотиків та алкоголю Міністерства охорони здоров'я України» відповідну заяву.

17. Інформація, яка міститься у Реєстрі, є відкритою для запитів заінтересованих осіб. За запитами фізичних і юридичних осіб Державна установа «Центр психічного здоров'я і моніторингу наркотиків та алкоголю Міністерства охорони здоров'я України» на безоплатній основі надає інформацію з Реєстру у формі витягу, що містить інформацію, зазначену у пункті 14 цього Порядку.

18. Доступ фізичних та юридичних осіб до Реєстру є безоплатним.

Директор Департаменту
реалізації політик

А. Гаврилюк

Додаток
до Порядку застосування
методів психологічної і
психотерапевтичної допомоги
(пункт 2)

ПЕРЕЛІК
**міжнародних фахових спільнот та організацій, які мають відповідні
освітні стандарти та стандарти акредитації фахівців для використання
методів психотерапевтичної допомоги**

Назва організації (українською)	Назва організації (англійською) та абревіатура	Веб-сторінка організації
Всесвітня організація охорони здоров'я	World Health Organization (WHO)	https://www.who.int
Всесвітня федерація музичної терапії	The World Federation of Music Therapy (WFMT)	https://www.wfmt.info/
ДПТ-Лінехан Рада із Сертифікації (діалектично- поведінкова терапія)	DBT-Linehan Board of Certification (dialectic- behavioral therapy)	http://dbt-lbc.org/ https://linehaninstitute.org/
Європейська асоціація гештальт- терапії	European Association of Gestalt Therapy	https://www.eagt.org
Європейська асоціація поведінкових та когнітивних терапій	The European Association for Behavioural and Cognitive Therapies (EABCT)	https://www.eabct.eu
Європейська асоціація психотерапії	European Association for Psychotherapy (EAP)	https://www.europsyche.org/
Європейська	The European	http://www.eadmt.com/

Асоціація танцевальної терапії	Association Dance Movement Therapy (EADMT)	
Європейська групово-аналітична тренінгова мережа	The European Group Analytic Training Network (EGATIN)	http://egatin.net/
Європейська конфедерація музичної терапії	The European Music Therapy Confederation (EMTC)	https://www.emtc-eu.com
Європейська конфедерація психоаналітичних терапій	The European Confederation of Psychoanalytic Psychotherapies	https://ecpp.org/
Європейська мережа Асоціацій майндфулнес-базованого підходу	The European network of Associations of Mindfulness based Approaches (EAMBA)	https://www.eamba.net/
Європейська спільнота дослідження травматичного стресу	European Society of Traumatic Stress Studies (ESTSS)	https://estss.org
Європейська федерація арт-терапії	European Federation of Art Therapy	https://www.arttherapyfederation.eu/
Європейська федерація психологічних асоціацій (стандарти освіти EuroPsy, сертифікат спеціаліста із психотерапії)	European Federation of Psychologists' Associations (EFPA, the EuroPsy Specialist Certificate in Psychotherapy)	http://www.efpa.eu/ https://www.europsy.eu/
Європейська федерація	European Association for	https://www.eatanews.org

транзакційного аналізу	Transactional Analysis	
Європейська Федерація Психоаналітичної Психотерапії	European Federation for Psychoanalytic Psychotherapy	https://efpp.org/
Міжнародна Асоціації Гіпнозу	The International Society of Hypnosis	https://www.ishhypnosis.org/
Міжнародна асоціація аналітичної психології	International analytical psychology association	https://iaap.org
Міжнародна асоціація групової психотерапії і групового процесу	International Association for group psychotherapy and group process	https://www.iagp.com
Міжнародна асоціація експресивної арт-терапії	International Expressive Arts Therapy Association	https://www.ieata.org/
Міжнародна асоціація когнітивної психотерапії	The International Association for Cognitive Psychotherapy (IACP)	https://www.the-iACP.com
Міжнародна асоціація профілактики самогубств	International Association of Suicide Prevention	https://www.iasp.info
Міжнародна Балінтівська федерація	The International Balint Federation (IBF)	https://www.balintinternational.com/
Міжнародна психоаналітична асоціація	the International Psychoanalytical Association (IPA)	http://www.ipa.world/
Міжнародна спільнота емоційно фокусованої	International Society for Emotion Focused Therapy	http://www.iseft.org/

терапії		
Міжнародна спільнота інтерперсональної терапії	International Society of Interpersonal Psychotherapy (ISIPT)	https://www.interpersonalpsychotherapy.org/
Міжнародна спільнота логотерапії та екзистенційного аналізу	International Society for Logotherapy and Existential Analysis – Vienna	https://www.existenzanalyse.org/
Міжнародна спільнота схематерапії	The International Society of Schema Therapy (ISST)	https://www.schematherapysociety.org/
Національна мережа дитячого травматичного стресу	National Child Traumatic Stress Network (NCTSN)	https://www.nctsn.org
Світова асоціація позитивної психотерапії	World Association for Positive Psychotherapy (WAPP)	http://www.positum.org
Федерація європейських психодраматичних тренінгових організацій	The Federation of European Psychodrama Training Organisations (FEPTO)	https://www.fepto.com
EMDR Європа	EMDR Europe	https://emdr-europe.org/
EMDR Міжнародна асоціація	EMDR International Association (EMDRIA)	https://www.emdria.org/

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
до проекту наказу Міністерства охорони здоров'я України
«Про затвердження Порядку застосування методів психологічної і
психотерапевтичної допомоги»

I. Визначення проблеми

Проблема, яку передбачається розв'язати шляхом державного регулювання – відсутність системи формування та підтримки професійних компетентностей фахівців у сфері охорони психічного здоров'я.

В Україні має місце проблема кадрового забезпечення системи охорони психічного здоров'я, що визначає необхідність змін з метою забезпечення населення якісною допомогою відповідно до протоколів (в тому числі посилення ролі психологів та психотерапевтів у наданні допомоги).

Станом на сьогодні не використовуються сучасні технології, а освіта фахівців у сфері охорони психічного здоров'я не відповідає сучасним світовим стандартам. У зв'язку з цим, до Міністерства охорони здоров'я України надходять численні скарги від громадян (осіб, що опинилися у складних життєвих обставинах, психосоціальних, емоційних, поведінкових та інших складношах) щодо низької якості надання допомоги у сфері охорони психічного здоров'я. Також не визнається роль фахових асоціацій у сфері охорони психічного здоров'я у визначені стандартах надання допомоги та підготовці фахівців.

Разом з тим, створення та забезпечення функціонування якісної психологічної реабілітації потребують військовослужбовці, ветерани війни та військовослужбовці, звільнені у запас. Про необхідність затвердження Порядку застосування методів психологічної і психотерапевтичної допомоги зазначено у пріоритетних завданнях та заходах Річної національної програми під егідою Комісії Україна – НАТО на 2019 рік, наведених у додатку 1 до Річної національної програми під егідою Комісії Україна – НАТО на 2019 рік, затвердженої Указом Президента України від 10 квітня 2019 року № 17/2019.

Причини виникнення проблеми

Станом на сьогодні в Україні відсутня система формування та підтримки професійних компетентностей фахівців у сфері охорони психічного здоров'я. Не використовуються сучасні технології, а освіта фахівців у сфері охорони психічного здоров'я не відповідає сучасним світовим стандартам, також не визнається роль фахових асоціацій у сфері охорони психічного здоров'я у визначені стандартах надання допомоги та підготовці фахівців.

Підтвердження важливості проблеми. В умовах реформування системи охорони здоров'я назріла необхідність запровадження на державному рівні системи застосування методів психологічної і психотерапевтичної допомоги на засадах доказової медицини та на основі підтвердження їх надійності та доведеності.

Потребує приведення освіти фахівців у сфері охорони психічного здоров'я у відповідність до сучасних світових стандартів, впровадження доказових форм психотерапії та інших психосоціальних втручань.

Проектом наказу МОЗ України передбачено затвердження Порядку застосування методів психологічної і психотерапевтичної допомоги, ведення реєстру надавачів психотерапевтичної допомоги, а також затвердження додатком до Порядку Переліку міжнародних фахових спільнот та організацій, які мають відповіді освітні стандарти та стандарти акредитації фахівців для використання методів психотерапевтичної допомоги.

Основні групи (підгрупи), на які проблема чинить вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Держава	+	-
Фахівці у сфері охорони психічного здоров'я, надавачі психотерапевтичної допомоги	+	-
Громадяни (особи, що опинилися у складних життєвих обставинах, психосоціальних, емоційних, поведінкових та інших складнощах)	+	-

Проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів, оскільки відповідно до статті 5 Основ законодавства України про охорону здоров'я, охорона здоров'я – загальний обов'язок суспільства та держави. В той же час ринкові механізми у сфері охорони здоров'я є недостатньо розвиненими, прийняття регуляторного акта також сприятиме розвитку ринкових відносин у сфері надання психологічної та психотерапевтичної допомоги.

ІІ. Цілі державного регулювання

Мета державного регулювання – запровадження системи застосування методів психологічної і психотерапевтичної допомоги на засадах доказової медицини та на основі підтвердження їх надійності та доведеності, створення умов для дотримання прав громадян та доступу послуг психологічної допомоги, якості їх надання та покращення захисту прав людини, основних свобод осіб, які мають опинилися у складних життєвих обставинах, психосоціальних, емоційних, поведінкових та інших складнощах.

ІІІ. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1	На сьогодні проблема не вирішується. Станом на сьогодні відсутні нормативно

	правові акти, що визначають питання застосування методів психологічної психотерапевтичної допомоги на засадах доказової медицини та на основі підтвердження їх надійності та доведеності.
Альтернатива 2	Прийняття проекту наказу МОЗ України дозволить забезпечити на державному рівні систему застосування методів психологічної психотерапевтичної допомоги на засадах доказової медицини та на основі підтвердження їх надійності та доведеності.

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Вигоди відсутні. Відсутність Порядку не дозволить запровадити на державному рівні систему застосування методів психологічної і психотерапевтичної допомоги на засадах доказової медицини та на основі підтвердження їх надійності та доведеності	Витрати залишаться на існуючому рівні. Відсутня система формування та підтримки професійних компетентностей фахівців у сфері охорони психічного здоров'я. Не використовуються сучасні технології, а освіта фахівців у сфері охорони психічного здоров'я не відповідає сучасним світовим стандартам.
Альтернатива 2	Від реалізації проекту наказу очікується удосконалення системи формування та підтримки професійних компетентностей фахівців у сфері охорони психічного здоров'я. Приведення освіти фахівців у сфері охорони психічного здоров'я у відповідність із сучасними світовими стандартами, впровадження доказових форм психотерапії та інших психосоціальних втручань.	Реалізація положень проекту наказу не потребує додаткових витрат із Державного бюджету України.

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Вигоди відсутні. Громадяни не матимуть належного доступу послуг психотерапевтичної допомоги, якості їх надання та покращення захисту прав людини, основних свобод осіб, які мають опинилися у складних життєвих обставинах, психосоціальних, емоційних, поведінкових та інших складнощах	Витрати залишаться на існуючому рівні.
Альтернатива 2	Створення умов для дотримання прав громадян та доступу послуг психотерапевтичної допомоги, якості їх надання та покращення захисту прав людини	Витрати громадян відсутні.

Оцінка впливу на сферу інтересів фахівців у сфері охорони психічного здоров'я, надавачів психологічної допомоги

Показники існування та масштабу проблеми

Назва показника	Одиниця виміру	Значення	Джерело даних
Кількість надавачів психотерапевтичної допомоги	одиниць	15000	Особи, які отримали вищу освіту зі спеціальностей «Психологія», «Медицина», «Медсестринство», «Медична психологія».

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Вигоди відсутні. Відсутня система формування та підтримки професійних компетентностей фахівців у сфері охорони психічного здоров'я. Не використовуються сучасні технології, а освіта фахівців у сфері охорони психічного здоров'я не відповідає сучасним світовим стандартам, також не визнається роль фахових асоціацій у сфері охорони психічного здоров'я у	Витрати залишаться на існуючому рівні.

	визначені стандартів надання допомоги та підготовці фахівців.	
Альтернатива 2	<p>Запроваджується підтримка професійних компетентностей фахівців у сфері охорони психічного здоров'я. Підвищується рівень освіти фахівців у сфері охорони психічного здоров'я у відповідність до сучасних світових стандартів, впровадження доказових форм психотерапії. Підвищується відповідно рівень заробітної плати. Відкривається можливість займатися приватною практикою надання психотерапевтичної допомоги.</p> <p>Національна служба здоров'я України (НСЗУ) здійснюватиме оплату медичним установам за надання пацієнтам відповідної допомоги.</p>	<p>Прогнозуються додаткові витрати для надавачів психологічної психотерапевтичної допомоги:</p> <ul style="list-style-type: none"> - навчання у відповідності до сучасних світових стандартів, впровадження доказових форм психотерапії та інших психосоціальних втручань для одного надавача – 25 000 грн. для всіх надавачів – 375 млн грн. - підготовка та понання заяви та копій документів: для одного надавача – 12,56 грн. для всіх надавачів – 1884,4 грн.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблем)	Бал результативності (за чотирибалльною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	1 – цілі прийняття регуляторного акта не можуть бути досягнуті (проблема продовжує існувати).	Відсутність системи формування та підтримки професійних компетентностей фахівців у сфері охорони психічного здоров'я. Не використовуються сучасні технології, а освіта фахівців у сфері охорони психічного здоров'я не відповідає сучасним світовим стандартам. Не визнається роль фахової асоціації у сфері охорони психічного здоров'я у визначені стандартів надання психотерапевтичної допомоги та підготовці фахівців.
Альтернатива 2	3 – цілі прийняття регуляторного акта можуть бути досягнуті	Буде забезпечено застосування методів психологічної

	повною мірою.	психотерапевтичної допомоги на засадах доказової медицини та на основі підтвердження надійності та доведеності. Підвищуватиметься рівень освіти фахівців у сфері охорони психічного здоров'я. У відповідність до сучасних світових стандартів впровадження доказової форми психотерапії. Підвищить відповідно рівень заробітної плати. Буде забезпечено можливість займатися приватною практикою надання психотерапевтичної допомоги
--	---------------	--

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного виду альтернативи в рейтингу
Альтернатива 2	<p>Держава: Запроваджується на державному рівні система застосування методів психологічної і психотерапевтичної допомоги на засадах доказової медицини та на основі підтвердження їх надійності та доведеності.</p> <p>Громадяни: підвищення якості та доступності психологічної та психотерапевтичної допомоги для населення</p> <p>Фахівці у сфері охорони психічного здоров'я, надавачі психологічної допомоги: Запроваджується підтримка професійних</p>	<p>Держава: не потребує витрат із Державного бюджету України.</p> <p>Громадяни: витрати відсутні.</p> <p>Фахівці у сфері охорони психічного здоров'я, надавачі психологічної допомоги: Прогнозуються витрати: для одного надавача – 25 012,56, для всіх – 375,188 млн. грн.</p>	Удосконалено систему формування та підтримки професійних компетентностей фахівців у сфері охорони психічного здоров'я. Приведено освіту фахівців у сфері охорони психічного здоров'я у відповідність з сучасними світовими стандартами, впровадження доказових форм психотерапії. Статью досконалими якісними та доступними послугами для громадян.

	<p>компетентностей фахівців у сфері охорони психічного здоров'я. Приводиться освіта фахівців у сфері охорони психічного здоров'я у відповідність до сучасних світових стандартів, впровадження доказових форм психотерапії.</p>		
Альтернатива 1	<p>Держава: відсутність змін у сфері охорони психічного здоров'я</p> <p>Громадяні не матимуть належного доступу до послуг психотерапевтичної допомоги, якості їх надання та покращення захисту прав людини, основних свобод осіб, які мають опинилися у складних життєвих обставинах, психосоціальних, емоційних, поведінкових та інших складнощах.</p> <p>Фахівці у сфері охорони психічного здоров'я, надавачі психологічної допомоги: не матимуть підтримки професійних компетентностей фахівців у сфері охорони психічного здоров'я. Не приводитиметься освіта фахівців у сфері охорони психічного здоров'я у відповідність до сучасних світових стандартів, впровадження</p>	<p>Держава: Відсутність системи застосування методів психологічної та психотерапевтичної допомоги на засадах доказової медицини та на основі підтвердження їх надійності та доведеності.</p> <p>Громадяні: сумнівна якість отримання психологічної допомоги</p> <p>Фахівці у сфері охорони психічного здоров'я, надавачі психологічної допомоги: відсутність фахового розвитку у сфері охорони психічного здоров'я та відповідних нових можливостей для розширення своєї діяльності.</p>	<p>Відсутність змін у сфері охорони психічного здоров'я. Немає запроваджуватися система застосування методів психологічної та психотерапевтичної допомоги на засадах доказової медицини та на основі підтвердження їх надійності та доведеності.</p>

	доказових форм психотерапії та інших психосоціальних втручань.	
--	--	--

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Прийняття проекту наказу МОЗ України дозволить:

- забезпечити на державному рівні систему застосування методів психологічної і психотерапевтичної допомоги на засадах доказової медицини та на основі підтвердження їх надійності та доведеності;
- забезпечено підвищення рівня освіти фахівців у сфері охорони психічного здоров'я у відповідність до сучасних світових стандартів, впровадження доказових форм психотерапії та інших психосоціальних втручань;
- запровадження Реєстру психотерапевтів.

Заходи, які мають здійснити органи влади для впровадження цього регуляторного акта – здійснити такі організаційні заходи, як забезпечення інформування громадськості про вимоги регуляторного акта шляхом оприлюднення його в засобах масової інформації, мережі Інтернет.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні впроваджувати або виконувати ці вимоги

Обов'язкові витрати на виконання вимог регуляторного акта для органів виконавчої влади чи органів місцевого самоврядування не передбачено.

Витрати для фахівців у сфері охорони психічного здоров'я, надавачів психотерапевтичної допомоги визначено згідно з Тестом малого підприємництва (М-Тест).

Тест малого підприємництва (М-Тест)

1. Консультації з представниками мікро- та малого підприємництва щодо оцінки впливу регулювання.

Консультації щодо визначення впливу запропонованого регулювання на суб'єктів малого підприємництва та визначення детального переліку процедур, виконання яких необхідне для здійснення регулювання, проводилися розробником.

2. Вимірювання впливу регулювання на суб'єктів малого підприємництва (мікро- та малі):

кількість суб'єктів малого підприємництва, на яких поширюється регулювання: 15000 (одиниць);

питома вага суб'єктів малого підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких проблема чинить вплив, 100% (відсотків)

3. Розрахунок витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання вимог регулювання.

Орієнтовна кількість суб'єктів господарювання, що повинні виконати вимоги регулювання у перший та наступний рік, дорівнює кількості надавачів психотерапевтичної допомоги, які отримали вищу освітою зі спеціальності «Психологія», «Медицина», «Медична психологія».

Для розрахунку вартості 30 хвилин роботи, необхідних для підготовки та подачі документів, використано вартість 1 часу роботи, яка визначена в Законі України «Про Державний бюджет України на 2019 рік», який станом на 1 січня 2019 року становить – 25,13 грн.

Первинна інформація про вимоги регулювання може бути отримана за результатами пошуку проекту наказу МОЗ України «Про затвердження Порядку застосування методів психологічної і психотерапевтичної допомоги» на офіційному веб-сайті МОЗ України у розділі «Документи» підрозділу «Громадське обговорення».

Інформація про розмір часу, який буде витрачати надавач психологічної і психотерапевтичної допомоги, на виконання цього проекту наказу є оціночною, та отримана за результатами проведених консультацій.

Інформація про розмір оплати за навчання визначено як середній розмір оплати серед міжнародних фахових спільнот та організацій, які мають відповіді освітні стандарти та стандарти акредитації фахівців для використання методів психотерапевтичної та психологічної допомоги.

Порядковий номер	Найменування оцінки	У перший рік (стартовий рік впровадження регулювання)	Періодичні (за наступний рік)	Затрачувані рокі
Оцінка «прямих» витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання				
1.	Придбання необхідного обладнання (пристроїв, машин, механізмів)	0,00 витрати відсутні	0,00 витрати відсутні	0,00 витрати відсутні
2.	Процедури повірки та/або постановки на відповідний облік у визначеному органі державної влади чи місцевого самоврядування	0,00 витрати відсутні	0,00 витрати відсутні	0,00 витрати відсутні
3.	Процедури експлуатації обладнання (експлуатаційні витрати - витрати матеріалі)	0,00 витрати відсутні	0,00 витрати відсутні	0,00 витрати відсутні
4.	Процедури обслуговування обладнання (технічне обслуговування)	0,00 витрати відсутні	0,00 витрати відсутні	0,00 витрати відсутні
5.	Інші процедури: Навчання	12000 грн.	13000 грн.	0,00 витрати відсутні
6.	Разом, гривень	25000 грн. (1+2)	x	0,00

	(сума рядків 1+2+3+4+5)			
7.	Орієнтовна кількість суб'єктів, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць		15000	
8.	Сумарно, гривень	375 млн. грн.	x	x

Оцінка вартості адміністративних процедур суб'єктів малого підприємства (мікро) щодо виконання регулювання та звітування

9.	Процедури отримання первинної інформації про вимоги регулювання	0,00 витрати відсутні	0,00 витрати відсутні	0,00 витрати відсутні
10.	Процедури організації виконання вимог регулювання	0,5 год. (час, який витрачає один надавач психотерапевтичної допомоги на підготовку та подання заяви та копій документів) $0,5 \times 25,13 = 12,56$ грн.	12,56 грн. (витрати на підготовку та подання заяви та копій документів)	0,00 витрати відсутні
11.	Процедури офіційного звітування	0,00 витрати відсутні	0,00 витрати відсутні	0,00 витрати відсутні
12.	Процедури забезпечення перевірок	0,00 (витрати відсутні)	0,00 (витрати відсутні)	0,00 (витрати відсутні)
13.	Інші процедури	0,00 (витрати відсутні)	0,00 (витрати відсутні)	0,00 (витрати відсутні)
14.	Разом, гривень (сума рядків 9+10+11+12+13)	12,56 грн.	x	0,00 (витрати відсутні)
15.	Орієнтовна кількість суб'єктів, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць		15000	
16.	Сумарно, гривень (рядок 14 x рядок 15)	188400 грн.	x	x

Не передбачається розроблення коригуючи та пом'якшувальних заходів, оскільки регулювання впливатиме виключно на суб'єктів, які відносяться до малого (мікро)-підприємництва.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Запропонований термін дії акта – безстроково.

Обґрунтування запропонованого терміну дії акта:

Строк дії регуляторного акта – постійний, з метою встановлення прогнозованості нормативно-правового регулювання та сталості закріплення норм у сфері охорони психічного здоров'я.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Прогнозними значеннями показників результативності регуляторного акта є:

1. Розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних із дією акта – надходження не передбачаються.
2. Кількість фахівців у сфері охорони психічного здоров'я, надавачі психологічної допомоги, на яких поширюється дія акта – 50000.
3. Рівень поінформованості фахівців у сфері охорони психічного здоров'я, надавачів психологічної допомоги із основними положеннями проекту регуляторного акта – високий, оскільки зазначений проект акта розміщений на офіційному веб-сайті Міністерства охорони здоров'я України (<http://www.moz.gov.ua>).

Після прийняття регуляторного акта він буде опублікований у засобах масової інформації та розміщений на Урядовому порталі.

4. Розмір коштів, які витрачаються фахівцями у сфері охорони психічного здоров'я, надавачами психологічної допомоги – для одного надавача – 25 012,56, для всіх – 1250,628 млн. грн.

5. Загальний розмір часу, який витрачається фахівцями у сфері охорони психічного здоров'я, надавачами психологічної допомоги – для подання документів (30 хвилин), для проходження навчання (від 1 до 3 років).

6. Для визначення результативності регуляторного акта пропонується встановити такі статистичні показники:

Кількість надавачів психотерапевтичної допомоги включених до реєстру.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься Міністерством охорони здоров'я України відповідно до Методики відстеження результативності регуляторного акта затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11 березня 2004 року № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта».

Базове відстеження цього регуляторного акта буде здійснюватися через один рік після набрання чинності даним регуляторним актом.

Повторне відстеження буде проводитись через два роки з наявностім зазначеного акта шляхом аналізу статистичних даних порівняно з базовим відстеженням.

Періодичне відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися один раз на кожні три роки, починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності цього акта.

Базове, повторне та періодичне відстеження здійснюватиметься на основі показників і даних, визначених під час проведення аналізу впливу регуляторного акта.

Метод проведення відстеження результативності – статистичний.

Вид даних, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності – статистичні.

Цільові групи, які будуть залучатись для проведення відстеження (надавачі психотерапевтичної допомоги).

Заступник Міністра охорони
 здоров'я України

Олександр ЛІНЧЕНСЬКИЙ